

ASSIGNATURA:	L'APARELL LOCOMOTOR EN CREIXEMENT
MATÈRIA:	APARELL LOCOMOTOR
DEPARTAMENT:	CIRURGIA I ESPECIALITATS QUIRÚRGIQUES
UNITAT:	CIRURGIA ORTOPÈDICA I TRAUMATOLOGIA
CRÈDITS TOTALS:	6
COORDINACIÓ:	PROF. SANTIAGO SUSO VERGARA I DR. SANTIAGO CEPERO CAMPÀ
PROFESSORAT:	DR. JOAQUIM BADOSA PAGÉS DRA. MARISA CABRERA GONZÁLEZ DR. SANTIAGO CEPERO CAMPÀ DR. CARLES DOLZ JORDI DR. RAMÓN HUGUET CAROL DR.. JOAN MINGUELLA SOLÀ DR. JOSEP ROCA SILVA PROF. SANTIAGO SUSO VERGARA DR. LLUIS TERRICABRES CAROL DR. NORBERT VENTURA GÓMEZ DR. ROSEND ULLOT FONT

OBJECTIUS GENERALS

L'estudi de l'aparell locomotor i de la seva patologia en la infància i en l'adolescència ha assolit en els darrers 30 anys una complexitat creixent, que l'ha portat a constituir en la pràctica un camp ben definit, dintre de la especialitat de Traumatologia i Ortopèdia. Fins fa pocs anys, problemes exclusius de la infància, com la malaltia luxant o les malposicions del peu, venien sent tractades per altres especialistes, com els cirurgians pediàtrics i cirurgians generals, a part dels traumatòlegs.

A nivell de la Llicenciatura de Medicina, ens sembla que un objectiu fonamental ha de ser que a l'acabar els estudis, el metge (trii l'especialitat que trii), hagi sentit parlar abastament i conegui els conceptes bàsics de la Ortopèdia Infantil i pugui distingir, sense gaire dificultat, un genu valg d'un genu var o les diverses malposicions dels peus, per exemple.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Al finalitzar l'assignatura l'estudiant serà capaç de:

- Ampliar i aprofundir en els coneixements dels aspectes diferencials que l'ortopèdia i la traumatologia té durant el període de creixement de l'ésser humà i que són, fonamentalment, les patologies agudes i cròniques del cartílag de creixement, periosti i desenvolupament de les articulacions.
- Reconèixer, mitjançant les exploracions clíniques bàsiques, les malformacions congènites de l'aparell locomotor, els trastorns de la creixença en el context de patologies específiques del sistema musculoesquelètic, i el diagnòstic i pronòstic de les més freqüents lesions de les estructures responsables del creixement de l'ós i desenvolupament de les articulacions.

TEMARI: Classes, Seminaris, Practiques..... detallat i individualitzat

Teòric

PEU

1. Alteracions de recolzament més comuns: peu lax, pla, valg, buit, equí i talús
2. Malposicions congènites més corrents: equí-var, talus-valg, astràgal vertical, metatars aducte i alteracions rotatòries dels peus)
3. Malformacions congènites
4. Hallux valgus, clinodactílies, dits supraductes
5. Causes més freqüents de dolor en el peu en edat de creixement: osteocondritis (a calcàni, escafoïdes i metatarsians), peus contractes, barres òssies

MEMBRES INFERIORS

6. Alteracions axials: tíbies vares, genu var, genu valg
7. Alteracions rotatòries: torsió tibial interna, torsió tibial externa, alteracions rotatòries de membres inferiors amb o sense compensació a la marxa
8. Causes de dolor més freqüent: "dolors de creixement", les osteocondritis
9. El genoll en l'adolescent (patologia articular més freqüent):
 - dolor a cara anterior en els adolescents
 - osteocondritis femoral i rotuliana
 - les sinovitis i la malaltia reumàtica
 - els traumatismes: lesions meniscals i lligamentoses
10. L'artroscòpia de genoll i turmell en el nen i en l'adolescent
11. Tractament de la talla baixa i de les dismetries

MALUCS

12. Embriologia i anatomia del maluc
13. Malaltia luxant del maluc: punt de vista actual
14. Tractament de les seqüeles de la malaltia luxant: osteocondritis i displàsies acetabulars
15. Els mitjans d'exploració complementaris: radiologia, ecografia, RNM, la TAC
16. La sinovitis transitòria del maluc

17. La malaltia de Perthes
18. Les altres osteonecrosis del maluc
19. Epifisiolisis femoral superior

RAQUIS

20. Escoliosi, cifosi, alteracions posturals
21. Raquiàlgies en l'adolescent: discitis, espondilolistesi i malaltia de Scheüermann

MEMBRE SUPERIOR

22. La paràlisi braquial obstetrícia
23. Malformacions de la mà i del membre superior

TRAUMATOLOGIA EN LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

24. Fractures obstètriques
25. Fractures més corrents en els nens
26. Epifisiolisi i seqüeles
27. L'osteosíntesi en el nen i adolescent: el passat i el present

28. ARTRITIS I OSTEOMIELITIS

29. TUMORS ÒSSIS MÉS FREQUËNTS

30. PARÀLISI CEREBRAL, MIELOMENINGOCELE I ARTROGRIPOSI

Pràctic

1. Com redactar correctament una història clínica d'ortopèdia infantil, amb un bon detall de l'anamnesi (sistemàtica en una 1ª visita, sistemàtica en un control evolutiu)
2. Pràctiques d'exploració clínica bàsica en la consulta externa de l'Hospital
3. Pràctiques de sistemàtica diagnòstica i de planificació terapèutica
4. Pràctiques d'interpretació del material iconogràfic
5. Assistència a les sessions clíniques habituals de servei de COT: comentari dels pacients ingressats per Urgències i per via programada, comentari dels pacients quirúrgics programats que es discutiran prèviament i sessió clínica amb el malalt.
6. Assistència a la sessió general que es fa a planta una vegada per setmana
7. Assistència al passi de visita dels malalts ingressats a planta
8. Assistència prèviament planificada a intervencions quirúrgiques
9. Assistència a una jornada de guàrdia de traumatologia en el Servei d'Urgències
10. Assistència a les consultes externes de les diferents Unitats Funcionals del Servei, per a veure patologies determinades (congènites, raquis, maluc, genoll, tumors, etc.)
11. Coneixement de les ortesis més corrents amb el tècnic ortopèdic del servei
12. Assaig de presentació d'un cas clínic: sistemàtica

13. Diagnòstic de casos clínics per les Rx. i el comentari

AVALUACIÓ

Contingut

- L'avaluació s'efectuarà de manera continuada al llarg del curs i per la participació de l'alumne en treballs pràctics.

Procediment

- Examen escrit, amb temes varis i breus que recullin àmpliament tot el temari explicat (nombre dels temes i durada de l'examen a determinar), que permetin a l'alumne exposar tranquil·lament i sense excessiva pressió el seu coneixement de l'assignatura.
- Una altra forma d'avaluació complementaria ha de fer-se en base a l'actitud i interès de l'alumne en les classes pràctiques.
- Si es posen, per exemple, 10 temes, la bona resposta a 6 d'aquests justifiquen aprovar la assignatura; si s'està per sota, un bon aprofitament de les classes pràctiques pot ajudar a pujar la nota final.

Criteris d'avaluació

- Avaluació continuada al llarg del curs: 50% de la qualificació
- Avaluació final sobre casos clínics: 25% de la qualificació
- Memòria: 25%

Criteris de qualificació final

- Excel·lent 85%
- Notable 70-84%
- Aprovat 60-83%

METODOLOGIA DOCENT I RECURSOS D'APRENENTATGE

Les classes teòriques es donaran sempre amb abundant material iconogràfic (tant en diapositives com en suport informàtic). En algunes ocasions es projectaran vídeos de curta durada, com a complement de la informació teòrica. Es procurarà que l'alumne prengui nombrosos apunts, ja que aquests seran la base principal de la seva preparació, a part dels llibres de consulta que els anirem aconsellant periòdicament.

Bibliografia de consulta:

Bibliografia

Llibres:

CRENSHAW A. H. (Ed.) *Campbell's Operative Orthopaedics*. Edited by, Mosby –Year Book, Inc. 1992, St. Louis, Missouri.

Les Fractures Des Membres Chez L'Enfant (Monographie du Groupe d'Etude en Orthopedie Pediatrique). Sauramps Medical. 1990, Montpellier.

GREENE W. B. (Ed.). *Essentials Of Musculoskeletal Care*. Published by the American Academy of Orthopaedic Surgeons. 2001, Rosemont, Illinois.

PIULACHS P.: *Lecciones de Patología Quirúrgica*. Afecciones de las extremidades. Afecciones congénitas y adquiridas. Fracturas y luxaciones. Ediciones Toray, S. A. 1972, Barcelona.

SMILLIE I. S.: *Traumatismos de la articulación de la rodilla / Enfermedades de la articulación de la rodilla*. Editorial JIMS. 1980, Barcelona.

TACHDJIAN M. O.: *Ortopedia Pediátrica*. Nueva Editorial Interamericana, S.A. 1976, México.

TACHDJIAN M. O.: *Atlas de Cirugía Ortopédica Pediátrica*. Nueva Editorial Interamericana, S.A. de C.V. 1996, México.

Revistes:

REQUISITS D'APRENTATGE

Els alumnes hauran d'haver aprovat l'anatomia de l'Aparell Locomotor.